

Szerkesztőség: Kasiaczy-utca 1. sz., földszint.

Bérmontellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal: Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjazás szerint. Egyes szám 5 kr., ünnepesti és vasárnaputáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és keddnap után is.

Előfizetési árak:
Helyben kasszához fordítva.

Egész évre 12 ft
Fél évre 6 ft
Negyedévre 3 ft
Egy órá 1 ft

Videkre postán küldve:

Egész évre 14 ft — kr.
Fél évre 7 ft — kr.
Negyedévre 3 ft 50 kr.
Egy órá 1 ft 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendő.

Százalék nem adunk.

Közlöni való.

Arad, május 16.

Valóban alig lehet már más néven említeni Boulanger-t, a szá-jaskodó generálist, ki az északi Franciaországban bolondította a közönséget a főleg a jó lille-ieket és most visszatért Párisba, hóbort-jain nyargalni tovább.

A kontinens minden józan eszű embere fejt csóválja azon lehetetlennek hitt körülményen, hogy ez az ember ennyi ideig felszini tarthatja magát és elképzelni, hogy nagyon összezavarva lehetnek az eszmék vagy összebonyolítva az érdekek, a tennélő államforma ellen Franciaországban, hogy ez lehetséges legyen.

Pedig úgy látszik, az izgatás tart és erősödik; Párisból áthatolt a vidékre és a köztársaság elnöke és kormányja kénytelen volt egész erővel harcra kelnie a Don Quichotte-szerű politikusi ellen. S a sajtó, a parlament, a választói képviselők, a tanuló és polgári, pro és kontra, heves harcot vívnak a férfiuért, kinek jelentősége azt távólól sem érdemli meg. Csak még a katonák hallgatnak. Ha ezek is megszólalnak, pedig ha soká tart ez izgatás, ez okvetlen bekövetkezik, akkor bekövetkezik a váratlan eredmény.

A mire, úgy látszik, számíthatnak mindazok, kik józanabb felfogásuk daczára bizonyos kárörömmel nézik a szájhős tábornok látszólagos, léggömbszerű emelkedését.

És a mint ez a helyzet tovább tart, Boulanger napról-napra vakmerőbb, henczegőbb lesz. Zavaros ideái, melyek könyvében és beszédeiben kovályognak, olyan szavakat adnak szájába, melynek olvastára elámul a „nagy nemzet” minden igaz barátja.

Ez a félőrültje a hiuságnak, ki a legközönségesebb gsettelést tüzi, sokat emlegetett könyveért teljes nyugalommal zsebre vágott százezer frankot, holott a könyvet nem is írta, hanem egyszerűen a nevét vették meg az élelmes kiadók.

Ezt Párisban és Franciaországban nagyon sokan tudják. Beláthatja így mindenki, hogy egy időszaki s divatban levő bohócnál, milyen egy népszerű komikus lehet a színpadon, vagy kötéltánczos a drótkötelen, nem lehet többnek nézni a komédiás tábornokot.

És mégis mi történik? Ezeknek ünnepek bankettre a Boulanger tiszteletére s köztársaságok rendőreik és csendőreik váltságos bábors napokat éltek át. Az persze csak mellékes lehet, hogy ezekben a bankettekben, vagy a „hangulat”-ban mennyi része lehet a N a p o l e o n o k pénzének. Tény az, hogy Boulangernek a szavait hihetetlenül megnövesztették és ez az ember, a kinek beszédei és cikkei még a közönségesen iskolázott és tisztaságát is annyira mezt igazi „spanyol tábornok”-i szemtelenségében, hogy a francia kamarai képviselőket „naplopóknak” nevezte már el.

És hogy beszél, hogy ámit! Czáfolya folyton a diktátorságra való vágyát, de csak azért, hogy állandóan a diktátorság gondolatát rögzítse megtépzott nevéhez. Öszeszehadar békét, nagy Franciaországot, katonai köteleseket — melyek a politikai uralkodás eszméit kísérik, ellenőrzik, — az ő letépett vállrojtjaival és elvert kardjával és mindezekből kiszámítja, hogy a jelenlegi kormány

gyáva, tehetetlen és ő majd csinál egy parlamentet, a hol az igazi Franciaország fogja csakugyan saját ügyét intézni.

És a nordmegeyi jó nép lap-sol, éljenek neki és eszébe se jut, hogy ez a jóformán felfogadott monarchista bérencz, milyen gyors-erővel igyekszik a köztársaságot utolsó útjára indítani — a császárság karjaiba.

A nagy spanyol Castellárnak elég volt egy pár percig szemlélni Boulanger-t, hogy önkénytelenül törjön ki belőle a guny szava ítéletül. Franciaország egy részének azonban, ugylátszik, erősebb leccze kell.

Valami nagyobb rázkódtatás nélkül nem hajlandó észretérni.

A hurok még összegomolyodva hever valahol, a mely pedig hivatta le arra, hogy a francia név renomméjának kompromittálóját tokiás-zápor közt a le a szónoki emelvényről.

Higyjék azonban, hogy ez a hurok rövid idő múlva — meg fog f-szúlni . . .

Tisza Kálmán miniszterelnök, mint lapunknak Budapestiől jelentik, — azon esetre, ha Bécsben időzése alkalmával arról győződött volna meg, hogy a szesadó törvényjavaslat elfogadása a reichsrathban nem lesz keresztülvihető, megfelelő módon minden lehető elkövet, hogy a magyar képviselőház elé új alakban haladéktalanul a szesadó fölemelésére vonatkozólag javaslatot terjeszthessen elő. Tökéttel az előhaladott időre és a pénzügyi reform érdekében a magyar kormány ezen a jelzett eshetőségre kilátásba helyezett eljárása elengedhetetlenül szükségesnek látszik.

Iskolai dolgozatok hiányai ellen. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő rendelet intézte valamennyi tanfelügyelőre, a felső nép- és polgári iskolákba készítenő írásbeli dolgozatok körül észlelt hiányok orvoslása tárgyában.

1. Minden írásbeli dolgozatnak, mint a tanítás gondosan előkészített eredményének, a tanítás és gyakorlás első fokán közre kell lépnie az iskolai munkálatok elrendelésével és a tanítás további fokain lassanként arra is kell a tanulókat szoktatni, hogy ismeretük körével kapcsolatos, de e mellett elvont természetű tételek fejtegetésével is foglalkozhassanak. A szabad dolgozatok tárgya ne csak a magyar nyelv oktatás tárgyi köréből merítessék, hanem más tantárgyakból is; ezért a tanári tantervanyagok alkalmával más tantárgyak tanítói is kötelesek tételeket ajánlani és az esetleg elfogadott tételekre a tanulókat az oktatás alkalmával előkészíteni, s ily esetben a dolgozatot a magyar nyelvtan tanárral egyetértéssel vizsgáljék.

2. Az írásbeli dolgozatoknál különös gond fordítandó a rendességre, a csinosra és a szépírásra.

3. Az írásbeli dolgozatok füzeteiben a tanító a hibákat — a mennyire ideje enged — a tanulóval és a tanulóúrsakkal találta a fel és javíttassa ki; aztán maga is átvizsgálva az iratokat, a hibákat minőség szerint gondosan jelölje meg. A kijavított füzeteiket a legközelebbi alkalommal fizesse ki, mert akkor még az érdeklődés élénkebb és a javítás hatása több hasznosul tőrténi.

4. A tanító önmaga számára, tanzaka rendszere nyomán, gondos lejtőmát állítsa egybe a tételeknek és szabályoknak, melyek ellen névelendek vétettek, és ezen rendszer szerint beszélje meg a hibákat az egész osztállyal, a nélkül, hogy akkor még kiemeltá a füzeteiket. Mert a hibák, melyeket a tanuló elkövetnek, onnan származnak, hogy a már rendszeresen tanult dolgok egy részét elfelejték; ennél fogva nem elég a hibát elszigetelt kijavítása, hanem szükséges a felidőben mint rendszeres ismeret kapcsolatos föléleztése. Ezen alkalommal főleg arra kell ügyelni, hogy a hibák alakok a növelendek nem ismétléjk, ne hangzatosak, ne a táblára ne írják, mert a mit gyakran hall a fiók, a főrök a mit szemmel látnak, ahhoz hozzá szoknak. A javításokat a tanuló kezében az iskolában, később otthon a füzetei eszközlők és a javítások röviden oda osztolják a tételt vagy szabályt is, melynek értelmében azt eszközölték. Minden feladat javítása ily módon mintegy új ismétlést nyújtja a tanulóknak, a növelendek önmunkásságát folyton serkenti és tudatosságukat emeli.

5. Sok iskolában még mindig szokásban lévő, hogy a növelendek tankönyvek helyett maguk készítette jegyzetből tanulnak, melyek hiányos ellenőrzés mellett a

helyesírási és nyelvtani botlások melegágya és a szép írásnak megromlói, szükségessé válik újból elrendelni, hogy ily jegyzetek készítése vagy egészen mellőzessék, vagy az illető iskola szükségletének megfelelő tankönyv használatát mellett a lehető leg-oseklyebb mértékre szoríttassék. Az utóbbi esetben azonban mulhatatlanul szükséges, hogy ezen jegyzetek is éppen olyan gondosan javíttassanak, mint bármely írásbeli dolgozat.

Meghagyom a tanfelügyelőnek, mi szerint ezen rendeletet tartalmát valamit a polgári és felső leányiskolák, ugy a megfelelő fokozatu fiúiskolák tanítótestületével közölve, azokat a beufoglaltaknak pontos követésére utasítsa és az igazgatóknak kötelezővé tegye, miszerint az írásbeli dolgozatok kezeléi át gondosan ellenőrzék.

Bécsi tanácskozások. A „Bud. Corr.” Bécsből 14-ikéről a következő távirati tudósítást közli: Tiszta miniszterelnök ma hosszabb ideig tanácskozott Kálmány gróf külügyminiszterrel és Szegény osztályfőnökkel, továbbá rövid ideig Donajevszky pénzügyminiszterrel. Minthogy az osztrák kormány épp oly sürögnyek és elkerülhetetlennek tartja a szesadó felemelést, mint a magyar kormány, a magyar felszólalás mennyiség csökkentése csak a mezőgazdasági szeszadókra nézve elvárható, a mennyiben a magasabban megadott szeszadók beszedését bizonyára csak nagy számban fedezhetnék és 2-4 részre magasabb kedvezményezési fokozat — más hátrányoktól eltekintve — az államnak jelentékeny bevételi kevesletet okozna, melyet a második adótelék jelentékeny fölemelése által kellene kiegyenlíteni, — valószínű, hogy az osztrák képviselőházban a szesadó törvényjavaslat összes határozmányai számára a mint az ősek most a két kormány által megállapítottak, mégis fog akadni egy, ha a különböző szakaszoknál változó többlet lesz. A magyar miniszterek jelen voltak az iparkiallítás megnyitását. A bányai igazságügyminiszter ma délután, Tiszta miniszterelnök ma este utazott vissza Budapestre. Orczy báró, Fekere báró, Széchenyi gróf és Beckovich miniszterek egy-két napig még Bécsben maradtak.

A kongresszusban Ferencz erdélyi püspöknek a német alatt lévő főpásztori körlevele — mint a „M. A.” írja — elrendeli az egyházmegye összes lelkesi javadalmának hiteltelenségét a kongresszus végleges rendezéséig 56 lelkész részéről felelősséget saját uradalmi pénztárából f. 6. június 1-éig kordódog.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Május 16.)

Távol, távol

Távol, távol a múlttól,
Hol zaj, szivaj nem vádgtól,
Csak itt érem magam boldognak,
A lombosodó fák alatt . . .
A semmiadé — nézek hosszan
— Fölsöttem szép, fényes tejút vagyok —
Ugy hallgatom, mint zsong a lomb és
Mirel süsognak a hullám s habok . . .

Esembe jut a múltból minden:
Az ócska meghalt képek
Élénk színen emlékek
Várdozolja a képzelt . . .
A tündérudr — mit építettem,
Ha némán, hosszan díkoroltok —
Hajh, szeszoltok, mint a vis tölör —
Képséd sok, csodás hullámak!

Elborul kedélyem, ha a múltba nézek,
S szívemhez szólnak a fájó emlékek.
Gyorsfutó időnek mégis anyja:
Bánatos lelketem visszacsalogatja.
Elmerengve rajtok, sorba szedem őket,
Kéblemhez szorítva egy-egy drága képet:
Oh mikor szent hűvel én őt szerettem!
Oh mikor magam is szeretettve hittm!

És asóta . . . oh de miért, mert boly-
gasult
A sötét, hisz úgy sem vesztet az többet
Mik mindent osztott . . .
Minden kincsem, amit csak volt,
A becsodgy, az akarát megtérve és meg-
aldova

Hever lábaid alatt — volt elég érem szen-
vedni —
Csak az fáj, csak az éget, hogy
Miért nincs elég érem — meg is halni te
érted.

— Az „Aradi Közlöny” számára írta: —
Erzelke.

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetben.)

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: —
(22. fejt.)

Denise.

I. KÖTET.
HETEDIK FEJEZET.
A hű szerelem utal.

Mikor először kellett Walternek elkísérni Clifford Juliát, azt kérdeste tőle, milyen fajta lovat kíván ülni?

— Nekem mindegy, feltéve hogy sem lusta, sem gonosz.
— Egy szelid vagy tüzes állatot szeret? Nem szerencsétlene az, hogy elkísérjen és saját maga válasszon.

— Ön nagyon kegyes . . . A legnagyobb örömmel.
Elvezette a fiatal szelid az istállóba, és ez kiválasztott egy szép fekete kanosát, melynek szőre ugy csilámlott mint a selyem.

— No lám! — mondá Walter némi bosszankodással; már előre meg voltam győződve róla, hogy éppen ez állatot fogja választani. De lehetetlen, hogy ön ráüljön, mert én sem vagyok képes rajta lovagolni.
— Vád talán?
— A legkevésbé sem.
— Nos hát.

E pillanatban lépett be egy öreg groom, kalapjához nyúlt és udvariasan mondá:
— Tulseosan tüzes és nyughatatlan, missa . . . Inkább egy sisetegő ústre ülnék!
— Szegény állat idegességének áldozata — magyaráta Walter.
— Aldozatnak tartanám azt, a ki rajta lovagolna, — jegyzé meg az öreg groom.
— Jó, jó, George . . . — mondá Walter.

— Ez állat, például pompásan illenék egy steplechase-ra, ha nem ölné meg a türelmetlenség miatt a start előtt, de sétalovaglásokra semmiestire nem való. Ot percel mulva az egész teste habbal van elborítva és csak tönkre tenné szép lovagló ruháját. A fiatal állatnak oly sajátosság fejlődulatai vannak, hogy lovagjait felhár foltokkal látja el.

— A legnagyobb szelidséggel kellene vele elbánni, — mondá miss Clifford.

— Nem, miss — mondá az öreg groom, — vasárnap eret kellene vágtatni rajta és hétköznap földmunkánál erősen dolgoztatni. Ha ez állat tulajdonom volna, . . . hónapig vontatnék vele szőlőszekeret . . . akkor bizonyosan észhez térne.

— Ezenakarok lovagolni, — adá nyugodtan feleletül miss Clifford; s lovon, vagy egyáltalán nem lovagolok!

— Jól van, George felkántározhatod, — mondá Walter, a ki felhagyott további ellenvetésekkel. — En majd a Goliáthon lovagolok . . . ne hivatkozhassék a fekete lesz rossz példára: Goliáth oly szelid mint egy óriási, miss Clifford; ő tulajdonképpen egy bírásit egér.

— Inkább lovagolnék egy holt emberen, — mondá az öreg groom.
— Ont úgy látszik, nagyon nehezen lehet kielégíteni mr. George, — mondá a fiatal hölgy. — szabad kérdenem, milyennek kell lennie a lónak, melyre ön üne?

— Na, tudja, miss, mindkettőtől kell legyen valami benne. Ha lovagolok, szeretem, hogy meglegyen a nyugalmam . . . ha munkára van szükségem, ugy eleget találók az udvarba és istállóban, és ha veszekedés és prepat-vart kívánok, akkor csak haza megyek. . . házas ember vagyok, tudja. De ha egyszer lóra ülök, nincs ellenvetés egy éles trappolás, vagy osinosa sritt vagy könnyű galopp ellen a szép lovagló uton, de megköszönöm a nehézmunkát, hogy sarkantyúmat a Goliáth bordáiba verjem, vagy a szerencsémért, hogy véres orrot kapjak, mikor a fekete bész a hányszor megmozdulok a nyeregben, hátra dobja nyugtatór fejtét Oreg ember vagyok most és még a lóval akarok nyugodni lenni, ha már máshol nem találak sehol nyugalmat . . .

Beszéd közben az öreg felsnyergelte a fekete bészt, és mivelhelt elkészült ezzel, azonnal kezébe vette miss Clifford a kantárt, hogy saját maga vesseesse ki az állatot az istállóba. Eközben beszégette és bevezette a lovat és nyájasan beszélgetett hozzá.

— Senki sem értette meg eddig bészt, mert ön nem, — mondá a fiatal leány; de ezentul már nem fogja senki sem kizozni és ingerelni, most szabad akaratja lesz.
Erre felkorte Georgeot, hogy nagyon szeliden tartsa a kanosát, miközben Walter a lóra segítette. Egy pillanat alatt feont

volt. A fekete bész reszkett és ágaskodott, de nem rugott ki; Julia egy kicsit megérsztette a kantárt, meglőgette az állat nyakát, szép szavakkal beszélt hozzá és hagyta tenni kedve szerint. A ló nyilásbességgel kezdett futni, de későbbben fékezte magát a sába által; nagyon érzékeny szája volt, és végre urára talált.

Miután néhány angol mértföldet hagy-tak el maguk mögött, egy nyílt földre értek és Julia nagy szerénységgel kérde, hogy megkísértenek-e már egy kis galoppot. — Bizonyosan! — felelé Walter, és oly vakmerőséggel, a mi előbbeni szerény kérdésével nagy ellentétben állott, vezette a fekete bészt a töltésre, és madárként repült tovább. Pompás galopp volt ez, és az ügyes lovagló kerítte a ló sürgetését éppen úgy mint a fékezést; ellenkezőleg avval eliségett meg, hogy észrevétlenül csillapítsa le az állatot. Így haza jött a fekete bész ugyan jól kiizzadva, de korántsem annyira elborítva a habtól mint máskor. Miss Clifford engedelmét kért, hogy vezethesse a lovat az istálló udvarba és miután leszáll, újra beszélt nyájasan hozzá és meglőgette nyakát. Egy óra leteltével az állhatatos szépség sárga repát adatott magának és ezzel az istállóba indult, hogy a fekete bész etesse.

Ez apró ügyességeket, könnyű kezével és nagy lovaglógyűsségével lecsillapította a fekete bész idegét és rövid idő múlva keze vagy ruhája érintése, vagy hangja magában elegendő volt a szegény ingerkedő teremtes lecsendesítésére, és egy napon, mikor Clifford Julia megint az istállóban volt, kinyújtja a fekete bész a nyakát, hogy nek csokolja lómódra szép lovagló nejként vállalt.

Ez esetek nagyon érdekelték Waltert és nagy örömeire is szolgáltak, de azért mégis elkezdett zúgolódni a Marytól haló hosszú távóllat miatt, midőn egy reggel a következő sorokat hozta neki a fiatal leány groomja: — Kedves Walter cousin! Kérem, küldje nekem vissza a távosóvet Meg akar-nék gyűződni arról, hogy mi történik Clifford-Hallban. Szíveslyes üdvözléttel!

Bartley Mary,
Walter azonnal azt írta vissza, hogy ő maga fogja átadni a távosóvet és szóval elkészíti neki a Clifford-Hallban történteket. És lovagolt a gazdaságba s elmondta Marynak a Julia megérkezését és hogy minő

közeleiségeket róllt rája az atyja, a mi a munkáját elfoglalták. Már kezdem neki a dolgot — tévé hozzá Walter.

— Ellenkezőleg — mondá Mary — én meg válok arról győződve, hogy a fiatal nő nagyon osin.

— Az igaz — felelé Walter.

— Kérem; beszélje el, milyen a külseje?

— Egy nagyon magas barna leány, gyönyörű szép szemekkel és szemöldökkel, ki le tudta győzni a fekete bészt, kit mi fértak nem akartunk lovagolni.

Mary elcsápdát. — Nem csoda, ha most Clifford-Hallnak több a vonzereje mint a gazdaságnak — mormogá és szemében könyök csillagolt.

— Oh Mary, hogyan is tud így beszél-ni! — kiáltott fel Walter szemrehányó-lag. — Mi nekem Clifford Julia?

— Azt én nem tudom, — felelé Mary szárazon. — Tudja jól, hogy nem láttam még távosóvetem együtt önök.

Walter nevetett e kíméletes figyel-meztetésre.

— Ha holnap szerencsétlent jelenléte-vel, ugy lesz alkalmá bennünket együtt lát-hatni.

— Zavarhatnám.
— Ez nem valószínű! Kérem nem lo-vagolna holnap tíz óra felé a Hammond-i templom felé, hogy végezze be a torony vaslatát? Akkor miss Clifford Juliát is oda hozom és megösmertetem önöket egy-mással.

— Mary beleegyezett és egészen raj-zába látszott merőve lenni, midőn Walter és Julia lovokom el-bettek.

— Lovosine-on, Betty Mary — mondá Walter távosójehez; szabad öt önnek bemu-tatnom?

— Persze! Mily édes arc!
A fiatal hölgyek be lettek mutatva egymásnak; Julia díosórté a Mary rajzat, és Mary kérd megöndö-e neki, hogy őt is — Juliát, a mint gondolataiban elmélyvedő támaszkodik egy sírkőre, — lerajolja? Julia azonnal talált egy alkalmas állást és Mary gyors és ügyes ujjával csakhamar a papírra vasolta. E közben Walter megér-dezté tőle, hogy tetszik neki a modell?

(Folyt. köv.)

Külöld.

Közel a háborúhoz. A német lapoknak Oroszország elleni támadásához egy erős hangot ad a „Nemzet” bécsi levelezője is. Ki közel áll külügyi hivatalunkhoz s körülbelől visszatükrözi azt a hangulatot, mely ma külügyi hivatalunkban uralkodik. Tekintve Oroszország folytonos aknamunkáját, a nyílt támadásokat, melyeket az orosz kormány félhivatalos lapjai által intéztet ellenünk, midőn ezek minden bízhatatlan és nevéstéges szándékok sem róstelnek tulajdonitani Ausztria-Magyarországnak, tekintve azt, hogy már Németország ellen is újabb szaporítja Oroszország seregeit, egy pillanattal sem kérelkedünk, hogy a levél komoly előhangja a jövő politikai eseményeknek.

A levél következőleg szól:
„Az orosz hivatalos lap békés biztatásai és jóindulatú nyilatkozatai, az orosz diplomaták megnyugtató kijelentései sehogyan sem hangzanak egybe azzal a földalatti aknamunkával és azokkal az igazgatókkal és lázítási kísérletekkel, a melyeknek oly sűrű híreit vettük a legutóbbi napokban, és a melyek alatt minden kétségen kívül orosz pénz és orosz kéz lappang. Ha már az orosz sajtó az orosz pénzen fenntartott kelet-európai és párizsi lapok folytonos hecczeléséi, továbbá Bogdanovics tábornok reaktivitátságának, Ignatov tábornok legújabb történet előtérbe lépésének tényei alkalmassá voltak arra, hogy forrongást és bizonyos fokú mozgalmat idézzenek elő, bizonyára a mézes-mázos orosz hivatalos nyilatkozatoknak, a Balkán félszigeti országok népei közt, — mennyivel inkább kell a nyugtalanságot növelni ama politikai rablóbandák elbukkanásának, a melyek, úgy látszik Macedóniában és Bulgáriában akarják megkísérteni a garázdálkodást, a Hitrovok, Persianik és legelő sorban a pánszláv párt oroszországi vezérfőnökének meghibásodását. Egyelőre még megbízhatunk az illető és első sorban fenyegetett kormányok éberségében, ideérve a portást is a mely egyelőre többször értesítette például a bolgár kormányt az ellene tervezett merényletekről. A szófiai kormány eddig tanúsított erőnye és legutóbbi fellépése Szlavjov, az orosz érdekekben működő híradó agitátor ellen, eléggé bizonyítja, hogy a bolgár hatóságok részen állanak. Szerbiában a közrend és nyugalom jó kezek közt van. Kriszticsiről már tudjuk, hogy van bátorsága szigorúan és körültekintően fellépni, ha szükséges. A román kormány a saját érdekében nem fogja elmulasztani a kellő elővigyázatokat, hiszen az orosz lapok támadásaiból megérthette, hogy a Rozetti-Carp kabinet semmivel sem kedvesebb a pánszlávok előtt mint a Bratiano-kormány volt, és hogy kétségkívül meg fogják kísérteni a kormány megbuktatását akár a multkor, akár más eszközökkel. De ha alapos is a bizalom a Balkán államok kormányainak éberségében, maga ez az állapot a melyben minduntalan el kell készülni lenni egy-cy akna felrobbantására, kezd valában elviselhetlenné válni és nem lehetetlen, hogy hamarabb, mint sokan hinniék, el kell következnie azon időnek, hogy azok az európai hatalmak, a melyek a békét a szivükön hordják és Orosz- és Franciaország jóvátételét már már eljutottak — mint a félhivatalos „Pol. Nachrichten” igen találóan megjegyzi, áldozatkészségük legvégéig, kénytelenek lesznek a viszonyoknak véget szakítani és állandó rendet csinálni — Oroszország hozzájárulása nélkül is.”

Orosz Uzelmek Romániában. A bukaresti „Vointia Nationala”, a szabadelvű párt közlönye felhívóval konstatálja egy hosszú cikkben, hogy a konservatív végű Romániában az orosz aknamunkák és kérésztik elő az orosz inváziót. Az említett lap a többek közt így ír: „Könnyen Moldvában folytatják az aknamunkát, a hol a közönségben csak úgy hemzsegek az agének, a kik azon fáradoznak, hogy rokonzenyéket szerezzenek Oroszország és Cusur számára, egy szoval Oroszországnak politikai agensei a legnagyobb éberséggel oda működnek, hogy egy augusztus 9-iki napon, Oroszország ura legyen a helyzetnek. Kell-e ezt még adatokkal bebizonyítanunk? Avagy az utóbbi események nem szolgáltattak e fényes bizonyítékokat állításunk valódisága mellett? Avagy a pánszláv támadások alkalmával nem hallottuk Cusut és Oroszországot dícsőíteni? Minden nyugtázás nélkül el kell ismernünk azt, hogy az oroszok sulyos csapás fenyegeti. Most már nyíltan kezdik Oroszországot dícsőíteni, és az ki tölték a irabolta Beszarabiát, nagy népszerűséget és Románia jólétejének tartatik.

Bogdanovics tábornok. Pétervári körökben a német lapok azon kommentárjaira vonatkozólag, a miket Bogdanovics tábornoknak belügyminiszteri tanácsossá történő kinevezésétől vezették, azt jegyzik meg, hogy az orosz közgazdasági szervezet felismeréséről tenkösdnek, m t a tábornoknak jelenlegi állásában a külügyi politikára nincs befolyása. Az is tagadja, hogy Bogdanovics beszélt volna Boulangerrel; csak azt a hibát követte el, hogy mikor a mult évben magán ügyek végett Parisban tartózkodott és ott Lessersselt, Saussier tábornokkal és más személyiségekkel érintkezett, az erre vonatkozólag közölt híreket nyilvánosan nem csofolta meg. Ez volt oka annak is, hogy elbocsátották a hadsereg kötelékéből, miután azonban a me indított vizsgálat kiderítette, hogy tulajdonképpen nem lehet semmit sem térhereni. Újra alkalmazták és pedig polgári szolgálatban. A német sajtónak Bogdanovics visszahelyezése miatti elkeseredésénél érthetőbbek azok a kommentárok, a miket Ignatiev-nek a szláv jótékony egyesület

elnökévé történt megválasztásához fűztek, mert Ignatiev politikai érzelme nyilvánvaló. De másrészt tekintetbe veendő az is, hogy Oroszországban csak egyetlen egy lehetséges politikai irány létezik, t. i. az, a melyet a császár akar és hogy az orosz kormányrendszer sohasem engedje meg, hogy a szláv jótékonyági egyesület politikai jellegű öltönyt öltsön.”

Boulanger vándrapostolkodása. Boulanger vasárnap Anziut és Douait látogatta meg s különösen Douaiban fogadták nagy lelkesültséggel. Az este Valenciennesben lakomát rendeztek tiszteletére, melyen Boulanger köszönetet mondott választóinak; kiemelte azt az odaadást, melylyel a baza és a köztársaság iránt viselkedik és még egyszer tiltakozott ama vád ellen, hogy ő diktatúra törökzik és támadó háborút kíván, a melyre csak evetemült vagy eszeveszett ember gondolhat. Beszédét a szavakkal végzte: „Micsak a néppel akarunk foglalkozni, mely tehetetlen emberek által vezetett francospolitika alatt szenved és Franciaországgal, mely felmelkedni kíván és melyet kisebb tenni igyekeznek”. Este Boulanger még részt vett a Saint-Quentinben tiszteletére rendezett banketten s hetőn visszatért Parisba.

Boulanger beszéde, melyet Lilleben mondott, szó szerint a következő:
„Franciaország szerencsétlensége az opportunista képviselők, a kik az extravagáns tonkingi expedíciót szervezték s most engem azzal vádolnak, hogy háborút akarok. En mindig azt mondtam, becsület és méltó békét akarok. Azzal vádolnak, hogy diktatúra törökzik. Micsoda diktatúrától félnék azok, a kik brutális módon lépték a vállrojtjaimat és kardomat? Az 580 naplopó, a ki a kamarát alkotja, végre be fogja látni a népszerűtlenségét. E kamarának el kell tűnnie, én azonban fogok dolgozni a nagy reformált alkotmány, egy erős végrehajtó hatalom és a parlament kormány korlátozása mellett — Ami nagy országunk senki másé, mint magáé. Eljen Franciaország!”

A La Dépêche című lillei bonapartista lap újjonok cikkbent dicsőíti Boulangerét. A tömeg tüntetés egész éjjel tartott. Elment az opportunista érzelmi maire lakása elé s macskazénert rendezett.
Boulanger elutazásakor nagyszabású intézkedéseket tett a rendőrség, hogy a rendet ne zavarják meg, a pályaházat lovascsendőrök fogták körül, Boulanger nyomról-nyomra követte a tömeg, diadala Lilleben teljesnek mondható.

Lilleből érkezett hírek szerint ellentünetes is volt s Boulanger tojáshéjál dobáltak, a legtöbb köztársasági párisi azonban egészen tartózkodó állást foglalt el.

Legújabb posta.

Bulgária a mi oltalmunk alatt. A „Times”-t várnai levelezője a következőkkel értesít: Stambulov és több bolgár államférfi úgy nyilatkoztak, hogy az esetben, ha Bulgáriának függetlenség után való törekvése hajótörést szenvedne, szívesen elfogadják Ausztria-Magyarország oltalmát, de csak már azon válságos időpontban, ha kimerül minden eszközből, melyek segítségével az európai bonyodalmaktól képes magát távol tartani.
Berlini diplomáciai körökben általában jelentik ki a lapoknak azon híreit, hogy az orosz kormány újabb lépéseket tesz a bolgár kérdéssel.

Frigyes császárról. Berlinből 14-iki kelettel a következőket jelentik a beteg német császár állapotáról:

Csak ma lett nyilvános, hogy a császárnak szombaton nagy láza volt, de a rohamok minden veszély nélkül multak el. Az uralkodóknak tegnapi reggel óta nincs láza. — Ma fél tíz órakor kelt fel, segítség nélkül öltözködött és minden támasz nélkül ment dolgozó szobájába, és hozzáfogott az egyes államügyek elintézéséhez. Hosszu betegsége óta ma irt először sajátkezűleg levelet. Lehet mondani, hogy ereje láthatólag növekszik. Az orvosok nagy érdeklődéssel néznek a legközelebbi napok elé. Ha a láz kimarad, úgy bizonyosra veszik, hogy a betegségben hosszabb ideig tartó nyugalom áll be. Virohovot a császár és a császárné már tegnapi délután fogadták. A tudós tanár ma úgy nyilatkozott, hogy még most sincs abban a helyzetben, hogy az alapjai természetének diagnózisát megállapíthassa.

A császár állapotában beállott javulás folyton tart. Aroszine nem sárgás többé és étvágya kielőgő. Ma fogadta még a Berlinből visszaérkező Virohovot, ki megvizsgálva végtel magával vitte egy üvegcében az uralkodó genyikömlését.

Az új keleti háború. A Ruszkaja Sztarina Szoboleff tábornok egy nagy reményektől áthatott cikkét közli a Kaapin tül vastról, melyet legközelebb Szarmarkandig fognak megnyitni. Ez a megnyitási kezdete az indiai hadjáratnak; a történelem tényeinek logikája föltételezi, hogy Heratot legközelebb meg kell szállani, a mi maga után fogja vonni Kandahárnak és Kabulnak Angliá által való megszállását. A Fekete tenger és az ottan bisonthatja Anglia. Indiát Oroszország megtámadása ellen,

„ARADI KÖZLÖNY”

(Megjelen minden nap.)
Előfizetési feltételei.
Helyben házhoz hordva:
Egy évre 12 frt — kr
Fél évre 6 „ — „
Negyed évre 3 „ — „
Egy hóra 1 „ — „

Vidékre szétküldve:
Egy évre 14 frt — kr
Fél évre 7 „ — „
Negyed évre 3 „ 50 — „
Egy hóra 1 „ 20 — „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldöni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedícióját fenntartás nélkül teljesíthessük.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Május 16 Szerda. Romai katolikus naptár: N. János. Prot. naptár: Peregrin. Görög-orosz naptár: (május 4.) Palagia. Nap két óra 28 perczkor, nap nyugszik 7 óra 31 perczkor.
Május 20. Az aradi nyomdász egyesület majálisa a városligetben.
Május 21. Az aradi ipartestület majálisa a császi erdőben.
Május 30. A Lyceum majálisa a császi erdőben.
— „A Költösz könyvtár” kedden és szombaton délután 3—4 és pénteken délelőtt 11—12 óra közt hasznáható.

HIREK.

Arad és vidéke.

Román egyházi zsinat. Elnöklő Metianu János a tegnapi gyűlést d. u. 5 órakor megnyitván, felolvastatt az előző napi gyűlés jegyzőkönyve, mely minden észrevétel nélkül hitelesített. Ez után az állandó igazoló bizottság előadója Lázár Szilárd bemutatja az időközben jelentkezett képviselők megbízó leveleit, a melyek — mint kifogástalanok — alapján az illetők igazoltattak. V. u. a Gyula-b. komlósi kifogásolt képviselő szintén ezen gyűlésen igazoltatott, miután nagykorúsága okmányilag bebizonyított. A vad házasságok megakadályozása tekintetében bemutatott az egyházi bizottság előadója Gurbán Constantin által a bizottság jelentése, a mely Gáll József, Lázár Szilárd, Hamsea Agoston, Rotariu Pál, Ungureanu Manó és Zigre Miklós felszólalásaival előidézett nagyobb vita után oly értelemben fogadtatott el, hogy jelen ügy tanulmányozás és eljárás végett a szentszéknek azaz adatik ki, hogy a megnyilvánult szűkséget látva, felterjesztést terjeszt a miniszteriumhoz a már elharapódzott vad házasságok megakadályozása és beszüntetésének törvényhozási után leendő keresztülvitele iránt. Ezek után az egyházi vagyonokat érintő egyes statisztikai adatok előterjesztése és elfogadásával a gyűlés berekesztett és a legközelebbi gyűlés határideje ma délelőtt 10 órára tűzött ki.

Ház szedünk. A Mária-Terézia szobor leleplezése alkalmából kibocsájtott hadsereg-parancsnok őfelsége elrendelte, hogy az aradi 33. számú gyalogezred örök idők re Vilipót császár nevét viselje. Ezen ezred ezelőtt a Kussevich nevet viselte, azonban Kussevich elhalálása óta nem volt neve. A 33. gyalogezred, mely már 147 éves, egyike azon huz magyar ezrednek, melyet Mária-Terézia idejében magyar mágások alapítottak. Az ezred első tulajdonosa 1741-ben Andrásy gróf volt.

Fagy volt. Agya vidékén — mint lapunknak írják — f. hó 13-ra virradóra, mely az apróbb veteményekben jelentősebb kárt okozott.

Bohus Zsigmondról. A „W. W. Tagblatt” azt jelzi, hogy rövid idő múlva Bánffy Béla gróf a képviselőház alelnökének helyébe fog az osztrák-magyar államvasut igazgatóságába megválasztani. Bohus ur — írja a nevezett lap, — az ország leggazdagabb nagybirtokosainak egyike, többek között Világos birtokosa, melynek kastélyában Görgey hadseregének főhadiszállása volt elhelyezve. Ő volt az, ki abba az asztalba, melyen Görgey Frolóf orosz tábornokkal alkudozott, egy ezüst táblát vágatott, melyen ezen alkudozások kelete megörökítve van. E táblát még mostanában is megmutatják a világosi kastély látogatóinak. Bohus ur egyik tagja volt a világosi fegyverletételnek. Görgey István Arthur testvére emlékirataiban a következőket írja: „Egyetlen polgár ember csatlakozott hozzánk. Kis esinos férfi, két sárga gömbökkel, erős barna lovon. Bohus Zsigmond volt, háziurunknak ifju fia.” (Apja az akkori aradi főispán, Bohus János, anyja a még most is élő és jótéményei folytán országos hírnek örvendő Bohus-Sztyóny Antonia volt.) Az akkori ifju urból — azt ő maga mondta — az ő fia lett, ki azonban még mindig őt foglalkoztatja a nyilvános ügyekkel és érdekörét folyton szűkelebbi. Hogy miként jut hozzá, hogy Bánffy grófot az osztrák-magyar államvasutnál elfoglalt állásában felváltsa, arról az itteni politika-pénzügyi körökben esinos históriát beszélnek, mely azonban ép úgy a távozó, mint a jövő igaz-

gató tanácsosnak csak tiszteletére válhatik. Mondjunk azonban csak annyit, hogy Bánffy gróf, kinek államvasut-részvényei jelentős mennyiségben szereztek, abba a helyzetbe jutott, hogy részvényeit oly kurssal mellét eladja, mely neki lehetővé teszi, hogy igazgató tanácsosi méltóságára néma bánattal visszatérjen, míg Bohus ur azon megyőződésében él, hogy államvasut-részvényei, idővel még előrik azt a kurzust, a melyen szokot Bánffy gróf vásárolta.

Sajtóperek. Két sajtópériben tűzte ki újabb az aradi kir. törvényszék mint sajtóbíróság a tárgyalás hatánapját. Junius 14-én fog tárgyalatni Szelle József aradi ügyvédnek Reus sz György helybeli keresáros ellen indított sajtópéribet. Mielőtt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. Julius 24-én Pauli Reusz temesmegyei józseffalvi tanítóinak Hoch Mihály, Horváth József és Such János elleni sajtópéribet kerül tárgyalás alá.

Fényes esküvő volt tegnapi d. e. az aradi Minoriták templomában. V. e. zár István krassó szörénymegyei aljegyző vette oltárhoz kedves és szép menyasszonyát, Kővér Szilárdka kisasszonyt, Kővér Ferencz birtokos szeretetreméltó leányát. Az esküvőn szép és nagy közönség jelent meg. A rokonok és barátok szerencsekívánataihoz a miénket is csatoljuk!

Egy aradi származású festőnek Kaufmann Izidornek pompás képei a mostani bécsi nemzetközi műkiállításán méltó feltűnést keltenek. Kaufmann aradi fiu, ki itten lakó rokonai látogatására, minden évben, néhány hétre Aradra lerándul. Ez előtt vagy tíz évvel, szerény mértékben, részt vett az aradi irodalmi mozgalmakban is, a mennyiben az akkoriban megjelent „Vidám Náci” elzaplaba illusztrációkat rajzolt és apróbb dolgozatokat is írt. Kaufmann képei ma már a hírneves „Galerie moderner Meister” című vállalatban foglalnak helyet. A „Presse” tárczájában Ig Albert a csász. udv. muzeumok igazgatója és a német múltritukusok egyik legkiválóbbja többek között a következőket írja Kaufmann képeiről: „Evek a mintaszertzen elkészített képek, ezen egy a rajzban, mint szinben pontosan tökéletes dolgok a tizen-hetedik század legjobb német-alföldieinek magaslátán állanak. Ezekben minden megvan esinalva, gondosan, pontosan, művésziesszen; itt nem effektusokról van szó, nem könnyű hatásról, mert itt solid tudás és teljes becsületesség nyilvánul Mióta Danhausen és az övéi szemeket lecsuktak, semmi sem teremtetett, mi a művészet történetének annalisában osztrák értelemben igazabbnak (echter), komolyabbnak és jelentősebbnek mondható volna, mint ezek a pompás képek. Így nyilatkozik a „Presse”, mely azonban elfelejté felemlíteni, hogy Kaufmann Izidor magyar ember és hogy Kaufmann aradi születési fiu, ki magyarul beszél és érez, a mely helyes is, oly embertől, ki itt született és magyar főur munificenciájára által került abba a helyzetbe, hogy magát a bécsi festő akadémián kiképeztesse. A magyar főur, ki Kaufmann Izidor kiképezteséről gondoskodott, Arad nemes fia: Atzél Péter.

Jegyzőválasztás Kurticson. A Budapesti Péter halálával üresedésbe jött kurticzi jegyzői állomás f. hó 25-én tartandó választáson fog betöltetni. A pályázati kérvények Bándy Antal báró aradi járási főszolgabíróhoz nyújtandók be.

Molnárök ünnepe. Az aradi és zsigmondházi molnárök védtségű Nep Szent János előszéjté tegnapi szokásos módon ünnepelték meg. A Maros parton tüzijátékok rendeztek és vig zeneszó mellett számos csónakban a nagy erdőig csónakáztak le. Az ünnepekről az idő nagyon kedvezett s a Marosparton nagy közönség nézte azt végig.

Eljegyzés. Tagányi István előkelő aradi ügyvéd szellemű, szép leányát, Hajnalka kisasszonyt eljegyezte kisjolsvai Szabó Zoltán 16. huszarezredbeli főhadnagy. Fogadják szerencsekívánatainkat a szép frigyhez!

Utóállítás volt az aradi várbn hétfőn, mely alkalmával az Aradon tartózkodó, a főszerszót elmaradt idegen illetőségű hadközelesek állitattak a 33. gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága elé. Szorosra állt körül 126 egyén, melyből besoroztatott 16. felülvizsgálatra küldetett 6 egyén.

A betörés humora. Egy jó elzölő híreben álló ur embertől hallottuk e mulatagos apróságot, melynek igazságáért mi természetesen nem állhatunk jót. — A Wallfisch-féle betörés ügyében már szombaton délután a szokott erélylyel megindította a rendőrség a nyomozást. Egy szórakozottságáról ismert rendőrtisztviselő fogalmazta a betörők körözésére vonatkozó okmányt. Irás közben hirtelen jó ötlete támad, fejére üt és állitolt beszólit egy Andrást: — Fusson Wallfisch-hoz és kérdezze meg, hogy milyen néven közzük a betörőket? . . . Andrástunk előírás szerint szalutál, sarkon fordul és katonás tempóban, mellét úgy ki-dülesztve, mintha az nap már legalább egy tucat betörőt fogott volna el, méltóság-teljesen ellépett Wallfisch Armin üzletbe és megkérdi: „Kéreti alásan N. N. ur, hogy milyen néven közzesse a betörőt?” — Wallfisch maga is elmosolyogva magát ez ügyes rendőri tapintaton, azt üzente vissza: „Nagyon sajnálom, hogy ezzel nem szolgálhatok, mert a betörő urak nem hagyták itt nevjegyüket. . . .”

Fagy. Szervác napján, vasárnap virradóra — mint lapunknak írják — Kuviban és Gyintoron fagy volt, mely a szőlőkben érzékeny kárt okozott. Az aradi szőlőkben, Vingan és Or-

czyfalván is érezette kártékony hatását ugyanaz nap a fagy. — A paulisi és mensesi szőlők azonban nagyon szépen állnak még eddig, csak Orbán napjától félnek még most az ottani szőlőbirtokok.

Hymen. Balázs Kálmán osztrák államvasuti tisztviselő tegnapi reggel vezette oltárhoz az aradi Minoriták templomában kedves és szép menyasszonyát, Öry Mariát a kisasszonyt. Násznapjuk voltak: Boros Bóni az arad-csanádi vasutak igazgatója, orsz. képviselő és Bruckner Ferencz.

Az aradi izr. hitközség kebelében legközelebb kerül betöltésre a Hirschmann Vilmos halálával megürült elnöki állás. Tegnapi délután a hitközség számos előkelő tagja Steinhardt Mór dr. elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen a hitközségi elnökségre Binó Vilmos és az al-elnökségre Kohán S. N. jelöltettk ki.

Eljegyzés. Bauer Henrik bájós és kedves leányát Regina kisasszonyt, szombaton jegyezte el Wolter Mór kereskedő Aradon. Sok boldogságot.

A neaplun. Az aradi siketéma iskola javára a hó 27-én a városliget nagyteremben rendezendő hangverseny és elitebb rendező bizottság tagjai: Institoris Kálmán, János Béla dr., Kosztolányi Imre, Krispijn József, Mátyás Mátyás, Preisinger József, Sallai Béla dr. Aknay Andor, Sasly Sándor, Bánbity István br. Bónus Gyula dr. Balkányi Dezső, Dániel Endre, Dániel Dező, Dinóky Nagy Lajos dr., Eckhardt Viktor, Farkas Gyula dr., Felcsei Lajos, Gruber Géza, Hudecz Emil, Kabbelló Lajos, Kell Lipót dr., Kovács Vincze, Körmives József, Konsitzky József, Lewiczky Tivadar, Mandorff Géza báró, Méray-Horváth Károly, Müller Károly, Mayer Gusztáv, Oláh Andor, dr. Oláh Elemér, Páris Gábor, Pichler János, dr. Priegler István, Somogyi Gyula, Satorányi Hugó, Solyom Andor, dr. Rosenberg Miksa, Rosenborg Béla, Simon Akos, Rausch Kálmán, Tedeschi Viktor, Telmányi Emil, ifj Urbányi Béla, Varjasz Lajos, Vannay Gyula, Vannay Jenő, Wlószil Károly, Wagner Agost, Zombori Rónai János urakat ezennel felkértem, miszerint folyó hó 17-án, az az esztőtök délután 5 órakor a városház emelotti kistermében tartandó igen fontos ülésre mennél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Arkay Kálmán, a rendező bizottság elnöke.

Gyászrovat. Szontagh Gyula aradi nagy kereskedő sulyos családgyászest érte, melyről a következő gyászjelentést tettük: Szontagh Gyula és neje Probat Vilma, a maguk és gyermekeik: Vilma, Gusztáv és Ilona nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy kedves gyermekük és testvérük Szontagh Pál 14-én, folyó évi május 14-én, esti 9 órakor, életének 7-ik évében, az isteni gondviselés által egy jobb létre hivatott. A meghaldogultnak hült tetemei május 16-án, délután 5 órakor fognak az ág. hitv. evangéli kusok szertartásai szerint Atzél Péter utca 3. sz. alatti házból örök nyugalomra tetetni. Béke lengjen porai felett! Arad, 1888. május hó 15.

Az égyál év. ref. egyházban az Ur asztalához előszült gyermekek vizsgálása hitbeni megerősítése f. hó 13-án vasárnap délután volt. Confirmált 15 nő és 15 fiúvendék. A vizsga megjeitése után a confirmáltak a lelkeséssel kezét fogták s az ünnepély alkalmi ima s ének zartak be.

Lépfene ötvenesen. Zselén szky gróf ötvenesi uradalmanak marhaállományában a lépfene szóránnyosan fellépett. E hó 12-én három darab és 14-én ismét két drb. szarvasmarha hullott el e betegségben. A kellő óvintézkedések a ragályos betegség elharapódzásának megakadályozásának tekintetében az illetékes hatóság részéről megtéetett.

Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számának füzikkében, a második hasab utolsó előtti bekezdésének második sorában „kedvező híre” helyett hadverő híre olvasandó.

Mit csinál a fia? Két régi jó ismerős találkozik egy pohár hűtő mellett a Wittmannál. Az egyik e szokásos kérdésel kezdi meg a beszélgetés fonalát: „Hogy van barátom?” — Köszönöm jól. — „Hát a kedves fia mit csinál?” — Kérdi tovább Budapestben jogászoként egyetlen fiára szölozve. — Adósságokat.

A Flórián-Ünnepéről, mely vasárnap tartatott meg, a következőket írják lapunknak: Az elmúlt vasárnapon az első aradi önkéntes polgári tüzoltókor által megtartott Flórián ünnepély egyik lényeges részletét meg kell említenünk, hogy az isteni tisztelet befejezésével a Barabás Péter t. főparancsnok által tartott lelkesítő beszéd után Vándrácsok Károly, Salamon Konrad, Hlavács András, Molnár György és Balint Károly a kar új működő tagjai tették le az előirt ünnepélyes fogadalmat. A nemesszüli áldozatkészség ölsmeréséről megjegyzendő tartom, hogy Öv. Lillén Ferencz ur nő a kar kápolnai felszerelvényeit egy értékes szőrt keresztelt gazdajuttotta, mely az ez alkalommal tartott misén fölzengettetett, továbbá hogy Rajkai József, Holzer Eya, Barthl Károlyné és Bertuát Mária urnök az ünnepélyre adott oltári gyertyával és lámpalájjal a kar irányábani nagyrabecsültsének fényes jeleit nyilvánították. Végül diószórtell kell emlékeznem a tüzoltókar egyik leguznóbb tagjáról: Teschner József osztályparancsnokról, ki a legszebb rendben vezette a kart eme ünnepélyen. — Egy jelenlét.

Megörült a vasuton. A „Szegedi Híradó” keddi számában olvassuk: Az arad-csanádi vasut hétéli reggeli vonatán örültet hozott a városba négy csanádmegei csendőz. Az örült Csajkai Lajos pécskai csizmadija legény. Pécskán még teljes egészségben ült fel a vasut egyik harmadosztályú kocsjába, a melyben éppen a csendőrök is utaztak. Egyszer aztán a szerenőrelen lefordult a padról s a földön henteregve lekezdett reszkenni, majd érthetetlen szavakat behegett, fölállt, megint elbukott. A kocsjában ülők megijedtek attól a váratlan és szomorú intermezótól. Végre aztán letögték

a szerencsétlen legényt. Szegedre érve, az állomásnál átadták Székula rendőrbiztosnak, aki a városi közközházba vitte az őrlöttet.

A szegedi tanulókat segítő egyesület tagjai szépen szaporodnak. Az eddig beérkezett gyűjtőleveleken már 599 tag irratkozott be. Most kaptuk a VI-ik kimutatást azon urakról és urhölgyekről, kik a kibocsátott és már beküldött aláírási leveleken ezen egyletbe rendezet tagokul beléptek: Szathmáry János ur 296. számú ívén; Szathmáry János, Szathmáry Mária, Szathmáry Ferenc, Szathmáry Muzell, Schvenger Lajos, összesen 5 tag. Kriván János ur 309. sz. ívén; Kriván János, Varga György, Jászay László, Keresztés Akos, összesen 4 tag. Rozgonyi Alajos ur 359. számú ívén; Schütz Péter, Bolneczky János, Patonyi János, Bz. Jablonzky János, Korber Béla, Hanács Béla, Rátkay László, Langó Béla, Racz Marton, Rozgonyi Alajos, összesen 10 tag. Papp Constantin ur 351. számú ívén; Papp Constantin, Papp Anna, összesen 2 tag. Anos Simon ur 352. számú ívén; Simon Jenő, Popi János, Stankovics M., Angyal Gábor, Oncu Miklós, Suciú Aurél, Rosenbergs Miksa dr., Grim Zsigmond, Nemes Zsigmond dr., Sonnenfeld Andor, Priegl István dr., Ring Béla dr., Sehwaroz Jenő, Murádi János, Pongrácz J. Steinitzer Pál dr., Campian J., Anos Simon, összesen 18 tag. Bogdánffy Gergely ur 364. számú ívén; Bogdánffy Gergely, 1 tag. Pavlovics Szvetozár ur 389. számú ívén; Kripp József, Pavlovics Szvetozár, Klein Bodo, összesen 3 tag. Petrovics András ur 449. számú ívén; Petrovics A. nr 1 tag. Petrovics Tivadar ur 450. sz. ívén; Petrovics Tivadar 1 tag. Neumann A. ur 458. számú ívén; Neumann Armin, Goldfeld László, Preisach Vilmos, Moskovits Jakab. Huszár M. L., Hecht Ernánus, Klein Ignác, Sonnenfeld Emy, Rötzer Anna, Sonnenfeld Feri, összesen 10 tag. Schütz J. Vilmos ur 467. számú ívén; Schütz J. Vilmos, Singer István, összesen 2 tag. Szilágyi Albert ur 468. számú ívén; Klein Gábor, Krausz József, Scheinberger Sándor, összesen 3 tag. Eckstein Mór ur 469. számú ívén; Weisz Adolf, Weisz Katalin, Brüller Béla, Hammer Cecília, Hammer Janka, Schösa Regina, Katon Aron, Neulender Julia, Guttmann Henrik, Stein Verona, Klein Dező, Heller Mór, Eckstein Mór, összesen 13 tag. Városi Malvin urhölgy 470. számú ívén; Városi Vilmosné. Városi Malvin, összesen 2 tag. Róth Róza urhölgy 471. számú ívén; Róth Róza, Schönthal Gyula, Sonnenfeld Róza, Reint Deutch Babette, összesen 4 tag. Reinitz Anna, urhölgy 472. számú ívén; Reinitz Emma, 1 tag. Boer Emma urhölgy 473. számú ívén; Boer Emma 1 tag. Norán István ur 481. számú ívén; Sztriberny Jánosné, Matyó Mária, Norán István, összesen 3 tag. Los Rezső ur 490. számú ívén; Los Rezső 1 tag. Meinaert Lajos ur 513. sz. ívén; Meinaert Lajosné, Géza, Meinaert, Ilona, Rácz Ferenccz, Guttmann Samu, Wild Jánosné, Prinner Rózi, Prinner Ilona, Prinner V. Samu, összesen 10 tag. Feichtinger Miksa ur 525. számú ívén; Feichtinger Miksa, 1 tag. Kohányi Róbert ur 526. számú ívén; Kohányi Róbert, 1 tag. Gamberzky József ur 529. számú ívén; Gamberzky József, Schelly Mátyás, összesen 2 tag. Korényi Agoston ur 551. számú ívén; Korényi Agoston, 1 tag. A VI-ik kimutatásban kitüntetett rendezet tagok száma 100. Az előbbien öt kimutatásban 499. Összesen 599 tag.

Táncmulatság N.-Salontán. Nagy-Szalontán az önkéntes tűzoltó társulat szervezőinek gyarapítására f. hó máj. 21-én — kedvező idő esetén 27-én — látványossággal és színi előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Beléptidő személyenként 50 kr.

A selmeczi erdőzeti akadémia tanulói a jövő hó folyamán tanulmányi körutjokban bejárják a lippai erdővidéket, s egy napot fognak tölteni a salási erdőben is, hol fogadátsokról és ellátásokról a kintetári tisztség gondoskodik.

HAZÁNK ÉS A FŐVÁROS

Az udvar itthon. Az a terv, hogy a királyi család a punkódi ünnepeket Budapestre tártse — mint a „Hircsarnok” írja — nem valószínű. Ő felsége a királyi udvarban csak június 2-án érkezik Bécsből Budapestre, hol a június első napjaiban összeülő delegációkat meg fogja nyitni. Ugyanezok néhány napra a királyi család tagjai is lerándulnak Godöllőre.

Milán szeptember királyi Pantelios ezredes és Kriatiosz titkár kíséretében, hétfőn délután 1 óra 42 perczkor, a magyar államvasutakon Budapestre érkezett. Fogadtatására megjelentek a pályaházban Steics Péter szeptember főnöke, Davitcho és Ullmann szeptember alkonosok, Ludwíg Gyula miniszteri tanácsos a magyar államvasutak igazgatósági elnöke, Pekéry József főkapitányi helyettes, s a szeptember vasutakara bizottságának Budapestben idező tagjai: Stojanovich Mihailovics, Rohig, Pojits, továbbá Hengelmüller belgrádi osztrák-magyar követ. A szeptember király, a szeptember tartar-bizottsági tagoktól a keleti vasutakra vonatkozó tanácskormányok folyása felől kérdésközdött. Milán király a nemzeti kaszinóban ebédel és az osztrák-magyar államvaspályá várotermében fogadta Hunyady grófot. A szeptember király 3 órakor Bécsbe indult Hengelmüller László követével. A király elindulásáról Belgrádból a következő sürgöny adt hírt: Milán király a reggeli vonattal kiaszamu kísérettel Bécsbe utazott. Távolette idejére a minisztertanácsot bizta meg az ügyek vezetésével.

Szerencsés... A nyakas kun-szent-miklósi dorgatórumban fognak részülni, mert annyira magyarok, hogy a horvát nyelv nem tudásait szerencséjüknek tartják s ezt Eszék előjárósága előtt ki is fejezték. Eszék város hatósága ugyanis nemrégiben egy Homonnay Julianna nevű pestmegyei illetőségű nő ügyében megkezdést küldött Kun-Szent-Miklós községbe, melyet az előjáróság elintéztélül azzal a írárral küldött vissza, hogy „a megke-

rés nyelvet szerencsére a községhez, senki sem érti.” A horvát-szlavon országos kormány e miatt panaszt emelt a m. kir. kormánynál s a belügyminiszter leirt Pestmegye közönségéhez, hogy a tapintatlan községi előjáróságot hivatalos átiratok keretében nem illő megjegyzés miatt szigoruan dorgálja meg. Egyszermind utasította a községet, hogy ezentul hasonló esetben a törvényben megjelölt kölesönös viszonyosság elvénél megfelelően járjon el, Eszék város hatóságának pedig haladéktalanul szolgáljon a kivánt felvilágosítással. — Mert hat elmúlt az az idő, mikor a kun embernek nem parancsolt.

sem a Jászad, sem a Kunvágy, sem az egész Magyarország. — Rövid hírek. Az a z s i a i pusztai tyúk hazánk több vidékén is megjelent s vadászok, birtokosok figyelmére méltó volna, hogy ez új fajta érdekes vadat lehetőleg kímélve, maghonosítására tegyenek kísérletet. — Rieka eset történt a székielyföldön: a határon egy Sándor János nevű kovászai aszékely legényt fogtak el, ki régebben Romániába vándorolván, ott katoná és olyan dühös román lett, hogy most megtagadja anyját is, székiely származását is. csak oláhul akar beszélni s még anyjával szemben is makacsul állítja, hogy ő oláh. — Bajóton Esztergom megyében, egy pásztorgyerek a földből egy bögért kapart ki, melyben mintegy 6000 darab ezüst pénz volt. Nagy Lajos korabeli magyar és német pénzek; a szoligabéri beklőtte a nemzeti muzeumak. — Szegeden a magyar államvasutak tisztviselőit az igazgatóság abban a kellemes meglepetésben részesítette, hogy lakbér-illetményeket a Budapestén alkalmazottakkal egyenlően állapította meg. — Nagyszebenben vasárnap nyit meg a görög keleti román egyházi zsinat, Román Miron metropolita elnöklete alatt.

NAGYVILÁG

A Mária Terézia-ünnephez. Mint már említettük, a szoborleleplezés alkalmából család ebéd volt a Hofburgban, a melyen a királyi család minden tagja részt vett. A hosszú asztal közepén ült ő felsége a király, kinek jobbján Stefánia trónörökös, balján pedig Gizella főhercegnő foglalt helyet. Az asztal másik oldalán, átellenben a királlyal, ült a királyné, a ki mellett jobbról a kumberlandi hercegnő, balról pedig Rudolf trónörökösnek terítették. Ebd alatt a Strauss Ede udvari zenekara játszott. A szomszéd tereben marsall-asztal volt, melynél az udvari méltóságok találtak. — Ama gyönyörű toillek közül, melyek az unneppségek alkalmából láthatók voltak, mi is felemlítünk néhányat. Ő felsége a királyné barna moiré antique ruhát viselt, bársonybéléssel és aranyhímzéssel ékítve, felülte bársony köpenyt, gyöngyhímzéssel, capote kalapot, nagy barna moiré ermyót, erme csipke - volant-nal díszítve. E finoman összeállított öltözék pompásan állt a királynénak. — Stefánia trónörökösnek éginkek crepe de Chine ruhát, kek, szatollakkal ékített kalapot a köpenyét viselt, mely utóbbinak pompás színe általános feltűnést keltett. — Gizella főhercegnője toillette-je aranyárga atlaszruhából, nefejlissel és gyöngyvirággal díszített a jour kalapból állt, míg Mária Valéria főhercegnő világoské popline öltözékben jelent meg. A kis Erzsebet főhercegnő, a maga rózsaszín atlasz ruháskájában, mely fehér csipkével volt díszítve, valóságos oyan volt, mint egy kis angyal, míg Gizella főhercegnő leánykái hímzett batizst ruhát s fehér, rózsabimbókkal díszített csipke-kalapot viseltek. A többi főhercegnő toillette-je közül megemlíti: Mária-Therézia főhercegnő gyémántokkal díszített azzékék, Mária-Jozefa főhercegnő halványké, Margit főhercegnő rózsaszín, Alice főhercegnő vörösbrocát, Clotild főhercegnő sárga, Mária-Dorotya és Margit főhercegnők fehér s rózsaszínű díszített öltözékét.

Napoleon nejeinek szépítőszere. Párisban most nagy kelete van a tejnek és az ibolyának. Egy írő ugyanis a napokban valahol rá akad annak régi szépítőszere receptjére, melyet Jozefin császárné használt s melynek ő híres teintjét köszönhetette. I. Napoleon neje reggelentint forró tejjel öntött le egy tányér friss ibolyát s a virágillatos folyadékkal aztán jól megmoskodott. Alig lett ismeretessé Párisban ez a recept, délutánonként ez és ez er hölgy vándorol ki a boulognei erdőbe, kis kosarkába szedve az ibolyát. Mi is megérjük nemsokára, hogy reggeli kávénk erősebb lesz az eddigénél, mert a tejt asszonyaink — kik tudvalevőleg nálunk sem kevésbé hiuk, mint Párisban — mosakodásra fogják használni.

Boulanger ur gesztel. A „L'invasion allemande” című könyvet, mely tudvalevőleg Boulanger neve alatt jelent meg, — mint Párisból írják — nem a tábornok írta. A Rouf-czég, mely tisztességes hasznot remélt a könyvből, ha az a nap hősenek neve alatt jelenik meg, 100,000 frankot ajánlott fel Boulangernek, ha aláírja nevét más munkájának. A tábornok, ki szabad óráiban szivesen üzérkedik, belegegyezett. A mű tulajdonképeni szerzői: Barthélemy A. katonai írő, az „Avantura Bataille” imert nevű szerzője és Laisant boulangista képviselő.

Jóslat Boulangeréről. Éppen háromszáz évvel ezelőtt Stratius Jean lyoni könyvkereskedőnél egy jóskönyv jelent meg, mely többek közt a következő jóvendől tartalmazza Francziországára vonatkozólag: Tu dois vivre et mourir, o Gaule, sous trois Bo, Deux siècles, sous Bo I. tu hauseras, o Gaule. Tu corseras Bo II, ains te feras lambeau. Puis sous mitron Bo III, Bis Clem clora ton role. A mi aszóserint

fordítva, a következőket jelenti: Élmed és halnod kell, óh Gallia, Bo alatt. Két századon át emelkedel I. Bo alatt, óh Gallia: föl- emeled II. Bo-t, és azzal szétdarabolod magad. Azután III. Bo péklegény alatt Bis és Blom bevégzik szöröpedet. — A modern politikai csillagjósok ezt a jóvendőlét következőkép értelmezik: I. Bo jelenti a Bourbonokat, kik alatt 1589 — 1789-ig azaz kétszáz éven át csakugyan emelkedett Francziország. A II. Bo a Bonapartéknak szól, a kik a szétdarabolást okozták. A III. Bo Boulanger volna: a boulanger szó pókét jelent; a Bis Bismarckot, Clem Clemenceaut jelentené. A jóslatot Molan János maconi jogtudós írta.

A zsidó szerzetes. Pater Mortara az ágostonrendi szerzetes, kinek sorsa előtt a hetvenes éveken diplomáciai tárgyalások is folytak, most Madridban aratja szónoki sikereit. A „San José” templomban predikál s a spanyol főváros előkelősége önzökül meghallgatni a 37 éves tudóst, a ki zsidóknak született s kisgyermekkorában akkor roppant feltűnést keltett mocon megkereszteltetvén, ellopátva, szerzetesnek neveltetett. Pater Mortara huszonkét nyelvet beszél s a spanyol felsőbb vidékeu templomát is építette, a melynek költségeire Madridban most bőven gyűl a pénz. Az adakozást a regens-királyné indította meg, kit a pater Mortara beszéde szinten mélyen megalattot; s a példát követték a hercegnők s a spanyol arisztokrácia nőtagjai is.

A pártfogás. Berlinben érdekes kis történetkét beszélnek arról, hogy a bécsi Ehrenstein kisasszony miként jutott szerződéshez a berlini operánál. A kisasszony, mint „Carman” mutatta be magát a porosz fővárosban, de nem valami nagy hódítást tett s mikor hazatért, már maga sem igen bizhatott a berlini szerződésben. Történt aztán hogy Hochberg gróf intendantsá kihalgatásán volt Vilmos trónörökösénél, a ki oda vetve így szólt: „Hallom, hogy ön bizonyos Ehrenstein kisasszonyt szerződötett. Örömmre fog szolgálni, ha meghallgathatóm őt az operán.” Az intendantsá válasz helyett zavartan hajtotta meg magát. Ehrenstein kisasszony pedig megkapta a szerződést.

Százhat éves asszony halt meg s hó 12-én Kremsben. Wisgrill Annának hitve s egykor tulajdonosnője volt a rehbargi papírmalomnak, 1782-julius 1-én született Bécsben, élt tehát 105 évvel, 10 hónap és 11 napot. Pérye, Wisgrill Ferencz 1844-ben halt meg. Wisgrill Anna mindig jó egészségrek öröndött s még 90 éves korában is minden házimunkát elvégzett. Ez évtől kezdve már csak a szobai munkákat szentelte tevékenységét s 104 éves koráig végeztet könnyebb dolgokat. Végű éveiben csak az az egy bántotta mindig, hogy ifjúkori barátai soha sem látogatták meg. Egy fu maradt utána, ki teljes odaadással apolta végű órájiga.

Csinos tévedés. Egy párisi templom fölfeccsójén nasménet halad félfél Hirtelen fiatal nő gyermekkel a karján, valik ki a bémész tömegből és dühösen támadja meg a völégényt: — Gyáva! mielőtt megesküdnél, vedd legalább gyermekedet, melyet anyjostól együtt elhagytál!... Általános meglepetés; a menyasszony sir, az após dühöng, az anyós ajúldozik. — Hiszen ez tör, zsarolás, nem ismerem e nő! kiált a teljesen megzavarodott szerencsétlen völégény. Nem ismerz nyomorult! Mered a szemembe mondani? horgi az ismeretlen nő és farkas szemet akar nézni áldozatával, e pillanatban azonban elpir 1, szemé-szája, nyitra marad és dadogva mondja: — Lám csakugyan... tévedtem. Nem ez az ur! A rövidlátó anyát és gyermeket a rendőrséghez vezették, a nászserg pedig, ugy a hogy magához térve meglepetéséből, folytatta utját a fölirt felé.

Rövid hírek. Erzsébet királyné meghívta a burga Natália szeptember királynét, ki aztán félórásig időzött ott; a trónörökös pár viszont meglátogatta a vendéglőben lakó szeptember királynét. — Károly Lajos főhercege nagy tánezestélyt adott, melyen a szoborleleplezés alkalmából Bécsben teljes számmal egybegyűlt főhercegek és főhercegnők mind jelen voltak; ott volt Mária Valéria főhercegnő és Stefánia trónörökösé is, kik élénken részt vettek a tánezésben. — Bara belga volt igazgatásügyi miniszter, parlamenti tagsága negyedszázados jubileumát ünven meg, nagy beszédet tartott, melyben kijelenté, hogy a belga liberális pártokat csupán a klerikalizmus elleni haroz egyesíthető. — A bukaresti kormány új épületes egy rendelőterületet a hatóságokhoz, utastván ezeket „mondják meg a községi előjáróknak, hogy a parasztoz szendülése jó volt addig, míg a Bratiun-kormány ellen irányult”, de most más kormány van, tehát a fölkelésnek nincs értelme.

Közgazdaság.

Nőknek a kertészetről. A női munka produktivitásának hasznát, kézzel fogható befolyását az általános nemzetgazdasági érdekek, nézve ma már aligha fogja valaki kétségbe vonni. A nők munkaejeje, képessége és munkaszeretete oly intenzív hatással joly be a közgazdasági érdekek fejlődésére, hogy azt nemsok mint speciális jelenséget, hanem mint valóságos termelő munkát kell figyelembe részesítenünk. Meghaladott és a nemzetgazdaságot minden irányban tért foglaló elveivel ellentétben levő álláspontra lenne az, mely a női munkákör tágitására irányzott törekvésekben a nőemancipáció nem létező rémeit látva s attól való félelmében a női hatáskört a varró tű felegy jobbeben esztében a szoba négy fala közé akarván szorítani.

A női hivatás magasztosságának csupontja, kétségen kívül a gyermek nevelés, tehát a ház keretén belül való munkálkodás.

Amde, sem az, hol a gyermeknevelés hivatásának gyakorlata beáll, nem akadályozza, sem pedig az, hol ezen hivatás gyakorlása nem lehetséges, nem képez okot arra, hogy a nők a tisztán házi gondok mellett, ne foglalkodjanak a ház szük körén kívül a természetben, kertjökben. A szabadban való mozgás nemsok a test erejét edzi, nem csupán kellemes szórakozást nyújt, de egyuttal élénkebbé teszi a kedélyt s fogékonyabbá a szellemet, a nevelés magasztos hivatásának megoldására.

Nincs tehát mit esedélni, hogy jó gazdaszonyainkunk oly feltét kincset, bizkeséget és gondozásos oly kiváló tárgyat képezi a zöldeges kert. Az a munka, melyet nálunk a kert művelésére fordítanak, kiválólag termelő munka, mert a nemzetgazdaságot technikai nyelvén kifejezve, ezéja: az állandó jónak előzetemes, mely az életvezet állandó eszközeinek ösazegyüttöltt készletét növeli. E szerint tehát reánk, mint földművelő országra kétszeres fontossággal is bír.

Tudva azt, hogy nőink hivatásuk helyesen felfogott érztében nem sokat fognak törődni és legfőlebb megvetéssel tekintik ama grand seugneuzi lenézést, mely kerti munkálkodásukat esőleg kisérné, s eme kedvtelenséggel végzett munkához bizdatásra nincs is szükségük, mi részünkről ezuttal csupán némi útmutatással óhajunk szolgálni arra nézve, hogy melyek azon főbb teendők, mik május hóban a zöldeges kertben sikerrel eszközölhetők.

Sorrend szerint május hóban mindenek előtt a melegágyakba vetett palánták kiültetése lesz eszközölendő. És pedig kiültethető a virágok-sel, olasz kel és kalerák 30—50 cm. távolságra egymástól. A hónap első felében beszíthető még spárga és tormágy. Ha azután a fagyolt való felélem nem tart vissza, kiültethetők még a dinnye és paradicsom palánták is. Lehet ez időben a szabadba is ültetni dinnyét, kései burgonyát, babot, salátát, ugorkát és tököt. A korábban ültetett s már kikelt veteményt e hó folyamában már meg kell kapálni és száraz időben öntözni. A felültő fészkek mellé vesszük az szurnok. Erre nézve legczelszerűbb és leggyorsabb, ha venyigét használunk s az egymás mellett levő venyigét iv alakban összekötjük. A felültő hab mellé azonban habkarókat szurunk s négy szögben 4—4 karót fent összekötünk.

Gondoskodni kell továbbá arról is, hogy a tulisúri ágyakat kelloképen megcsikünk s a nétan megkeményedett talajt felazítsuk. A régibb spárga-ágyakon lehet már spargát metazeni, ugy azonban, hogy a legelősebb szál megmaradjon, mi a jövő termés bőséget fogja előmozdítani. A virágzásban levő hógó feléket a kivált az epret öntözgetni kell. Legezészerűben reggel és este. Ha a föld sovány s növényzet sanyva, az öntözést hig trágyával is eszközlhetjük, miáltal a vetemények növeve elősegíttetik. Az ozellert is ki lehet ültetni, de nem mélyen s minden irányban egy-egy lábnyira egymástól. A kűbeeső tért gyorsan fejlődő növények ültetésére használhatjuk. Ezt hasonlóképen tehetjük a spárga ültetményeknél is; ugy azonban, hogy az igt közebe ültetett vetemények a spárga gyökérétől távolabbra essenek, nehogy attól a táplálékot elszíjják.

Figyelemmel kell lenni, hogy a dudva el ne lepje és nyomja kerti veteményeinket. Ez okból minden dudvát gyökerestől ki kell szedni. Legelőzetérubb ezt kis kapával kivágni és a napot megvárni hagyni. Arra is ügyelni kell, hogy a csiraképes dudvákat, minő a tarozkú, fehér folyóca és sóska gyöker, ne rakjuk a többi gyom közé.

A borsót, mely annyira nő, hogy nagyobb a mellé szurt vesszőnél, telejeen le kell csipni. Ez fokozza termőképeségét ugy mennyiség, mint minőségére nézve. Figyelmünket leginkább igénybe veszi a türelmetlen kűbeeső ágyak ellenesége, melyet a sokféle rovarok ellen kell kifejtetnünk. Az ártalmas rovarok köz leggyakrabban jelenkeznek a föld bolha, mely főleg a kaposza fészkek ellenesége. Ezek pusztítására a bekatározott deszkadarabokat huzunk el alacsony kis kerékre vagy fázokra illesztve. A felugró rovarok erre ráragadnak s ártalmatlanokká lesznek. Szokás még zsászt ültetni az lykép megátamodott vetemény-ágyak széléire. A bolhák azután erre veszik magukat s a vetemények ez idő alatt erőre kapnak. A zöldeges ágyak felémetes ellenesége még a többféle ormányos bogarak, melyek május hóban indítják meg hadjárataikat veteményeink ellen. — Ezek ellen védekezni leggyorszerűben ugy lehet, hogy a palánták alá vászondarabokat tesszünk s a rovarokat erre ráva pusztítjuk. A spárgainkon mutatkozó karkéony rovarok ellen is hasonlóan járunk el.

A május havi kertészkedést az elmondottak szerint fogantatosítva az eredmény: a munkára fordított fáradság jutalma nem fog elmaradni. És ez ismét ösztönül fog szolgálni nekünk, hogy a kertészkedés tetedző és léleknemesítő munkájában alkalmadtán ismét előljünk útmutatással.

Vegyes közlemények.

A magyar államvasutak 19-dik havi beveteleink kimutatása 1888. máj. 6—12; utonak száma 124,147, árúk 118,291 tonna, bevétel 594,875 frt. 1887. hasonló számban 567,161 forint, ez időn több 27,714 frttal. 1888. jan. 1. máj 12; utonak száma 2,106,342, árúk 2,292, 221 tonna, bevétel 11,183,785 frt. 1887. hasonló számban 11,029,712 frt, ez időn több 154,073 frttal.

Gabonauzlet. (Budapest, május 14.) Buzát ma jól kínáltak a vételkedv jó volt, szilárd irányzat mellett mintegy 25,000

métermáza kelt el, 2 és fél krral magasabb áron.

Egyéb gabonamélek csekély forgalom, rozs és tengeri szilárd, zab és árpa lanya. Eladtott: Buza: Tiszavidéki 200 mm. 82. k. 7 frt 60 kr. 100 mm. 81-7 k 7 frt 52 kr. 100 mm. 80-4 k. 7 frt 30 kr. 100 mm 80 k 7 frt 30 és fél kr. 10 mm. 80-5 k. 7 30 kr. 100 mm. 80-5 k 7 frt 37 és fél kr. 200 mm. 80-7 k. 7 frt 35 300 méter 7 frt 30 k. 7 frt 30 kr. 2300 mm. 79 k. 100 mm 70 és fél kr. 100 mm. 79 k. 7 frt 40 kr. 100 mm. 79 k. 7 frt 25 kr. 7 frt 25 kr. 2500 mm. 79 kr. 7 frt 35 és fél kr. 100 mm. 79 k. 7 frt 32 és fél kr. 100 mm. 79-8 k. 7 frt 30 kr. 7 frt 30 kr. 7 frt 25 kr. 600 mm. 77-2 k. 7 frt 100 mm. 78 k. 7 frt 22 kr.

Pestmegyei 500 mm. 79 k. 7 frt 35 krcrajár, 200 mm. 80-4 k. 7 frt 42 kr. 100 mm. 79 k. 7 frt 35 kr. 100 mm. 79 krcrajár 7 frt 40 kr. 100 mm. 79 kr. 7 frt 37 kr. 200 mm, 78 k. 7 frt 20 kr. 100 mm. 78 k 7 frt 27 kr. 100 mm. 79-3 k. 7 frt 35 kr.

Fehérmegyei 700 mm. 80 k. 7 frt 45 kr. 400 mm, 79-5 k 7 frt 45 kr. Bánáti 100 mm 77-3 k 7 frt 20 kr 700 mm 78 k 7 frt 30.

Bácskai 400 mm. 77-4 kr. 7 frt 32 kr. Tengeri 100 mm 6 frt 25 kr 200 mm 6 frt 20 kr, 100 mm 6 frt 15 kr, 100 mm 6 frt 15 kr.

Határidőuzlet. A határidőuzletben az irányzat szilárd volt. Határidők-jegyzése déli 12 óraker: Buza tavaszra 7.11—7.13 forin, buza őszre 7.43—7.45 frton, tengeri május—júniusra 6.47—6.49 frton, zab tavaszra 5.51.9 frt, káposzta-repeze aug—szept 17.—10.39 forinton.

Kötetlet: Buza tavaszra 7.11—7.13—7.13—7.05 frton, buza őszre 7.36—7.38 frton, tengeri május—júniusra 6.47—6.49 fr-inton, zab tavaszra 5.17—5.54 forinton. Hivatalos jegyzések: Szokványbuza tavaszra 7.11—7.13 forinton, őszre 7.44—7.46 forinton. Tengeri 1888. május—júniusra 6.47—6.49 forinton, Zab tavaszra — — — forinton, őszre — 5.38—5.40 forinton.

Hivatalos felmondattól 25000 mm. tengeri és 1000 mm. máza buza f. hó 19-én való átvételre. — Szesz-uzlet. (Május 15.) (B.) Készaru nagyban 26.—, kiosisyben 26.50, hordó nélküli per 100 liter.

Budapesti gabontörzse. (Május 15.) 25,000 mm. jött forgalomba és a tegnapi árakhoz hasonlóan adatott el. Felmondattól 9,000 mm. kukorica. Zab őszre 5.42—5.43, buza őszre 7.55—7.56, káposzta-repeze 10.50—10.60 kukorica május—júniusra 6.46—6.47, kukorica július—augusztusra 6.46—6.48.

Hivatalos árfolyam. A budapesti áru- és érték társaság 1888. évi május hó 15-én. Magyar aranyjárdék 4. sz. 97.20 magyar papírjárdék 5. 85.70 magyar vasuti kölcsön 125.78 magyar keleti vasuti államkötvény 1 kib. 93.78 magyar keleti vasuti államkötvény 2 kib. 115.00 magyar keleti vasuti államkötvény 3 kib. 105.00 magyar földterhermentési kötvény 104.00 magyar földterhermentési kötvény 104.00 Temesvári földterhermentési kötvény 104.00 Erdélyi földterhermentési kötvény 104.00 Magyar szőlőszármazási kötvény 97.00 Magyar nyroményi sorozój-kölcson 122.50 Tiszahályozási és szegedi sorozój 124.50 Osztrák járdék papírban 78.76 Osztrák járdék ezüstben 80.25 Osztrák járdék aranyban 109.75 1860-iki osztrák államozój 133.00 Osztrák-magyar bankrészesény 87.00 Magyar hitelbankrészesény 279.75 Osztrák hitelintézeti részesény 2798.0 Cs. és kir. arany 5.94 20 frankos arany (Napoleon'or) 12.02 Német birodalmi márc 62.10 London 128.70 20 markos arany 12.42

IDEGÉNEK NEVSORA.

(Május 15.) Fehérekészit-száló Kollus A., jegyző. Ada, Herczeg Lajos, főmérnök, Bpest. Frank J. főfelügyelő, Bpest. Delinovazky S. százados, Budapest. Ungvári Mánó, ügyvéd, Temesvár. Rotariu Pál, ügyvéd, Temesvár, Hoffer László, ügyvéd, Nagy-Kőrös. Nádor-száló, Lukácsy László, birtokos. Szemlak, Tattal Károly, birtokos, M.-Bodzás. Oláh Arpad, jegyző, Péreg. Komáromi Ferenc, jegyző, Solyom.

Aranykulcs-száló Ungár M. birtokos, Bokasog Tóth Márton, hivatalnok, N.-Zombor. Ösv. Lux N. né és leánya, Temesvár. Stern N., tisztartó Onod. Fekete János, gazdaság, B.-Gyula, Morod N., lelkes Témora. Berger N. utas, Bécs. Hirsch Matild pénztáros, Temesvár.

Közlekedés.

A vonat ind. Aradól érk. Aradra Csabai vegyesvonat . . regg. 6.26 este 7.— Budapesti vegyesvonat . . d. u. 12.31 regg. 6.45 este 9.17 d. u. 4.10 Erdélyi vegyesvonat . . d. u. 4.30 d. u. 8.42 Magyarországi Rad. d. u. 2.17 d. e. 7.38 N.-Lippsig regg. 6.— d. e. 11.89 Temesvári vegyesvonat regg. 6.05 d. e. 9.27 d. u. 5.48 este 8.14 Borosbesei vonat regg. 6.38 regg. 8.37 d. u. 4.42 este 6.38 Szegedi személyvonat . regg. 4.38 regg. 8.15 d. u. 2.56 d. u. 7.55

Felölös szerkesztő: HINDY ÁRPÁD

